

ENERGETICKÝ MANAGEMENT

9. ENERGETICKÁ POLITIKA A LEGISLATIVA

M. Rössler

ENERGETICKÁ POLITIKA V EU

- Na základě ustanovení článku 194 SFEU podléhají některé oblasti **energetické politiky** sdílené pravomoci, takže si každý členský stát zachovává právo „stanovit podmínky pro využívání svých energetických zdrojů, jeho volby mezi různými energetickými zdroji a základní skladby jeho zásobování energií“

ZÁSADY ENERGETICKÉ POLITIKY EU

- **Energetická politika EU** je založena na zásadách dekarbonizace, konkurenceschopnosti, bezpečnosti dodávek a udržitelnosti. Mezi její cíle patří zajištění fungování trhu s energií a bezpečné dodávky energie v rámci EU, jakož i podpora energetické účinnosti a úspor energie, rozvoj obnovitelných zdrojů energie a propojení energetických sítí. Vlastní jádro energetické politiky EU tvoří různá opatření zaměřená na vytvoření skutečné energetické unie.

PRÁVNÍ ZÁKLAD

PRÁVNÍ ZÁKLAD ENERGETICKÉ POLITIKY EU

- **Článek 194 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).**

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

- **Bezpečnost dodávek: článek 122 SFEU,**
- **Energetické sítě: články 170 až 172 SFEU,**
- **Uhlí: protokol 37 objasňuje finanční důsledky vyplývající z ukončení platnosti Smlouvy o Evropském společenství uhlí a oceli v roce 2002,**
- **Jaderná energetika: právním základem většiny činností EU v oblasti jaderné energetiky je Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Smlouva o Euratomu).**

DALŠÍ USTANOVENÍ V OBLASTI ENERGETICKÉ POLITIKY

- **vnitřní trh s energií: článek 114 SFEU,**
- **vnější energetická politika: články 216 až 218 SFEU.**

CÍLE

CÍLE ENERGETICKÉ POLITIKY EU

- Podle energetické unie (2015) má energetická politika EU pět hlavních cílů:
 - diverzifikovat evropské zdroje energie a zajistit energetickou bezpečnost prostřednictvím solidarity a spolupráce mezi zeměmi EU,
 - zajistit fungování plně integrovaného vnitřního trhu s energií, který umožní volný tok energie v rámci celé EU prostřednictvím odpovídající infrastruktury a bez technických či regulačních překážek,
 - zlepšit energetickou účinnost a snížit závislost na dovozu energie, omezit emise a stimulovat vznik pracovních míst a růst,
 - dekarbonizovat ekonomiku a posunout se směrem k nízkouhlíkovému hospodářství v souladu s Pařížskou dohodou,
 - podporovat výzkum v oblasti nízkouhlíkových technologií a technologií čisté energie a klást předně důraz na výzkum a inovace v zájmu transformace energetiky a zvýšení konkurenceschopnosti.

5 DIMENZÍ ENERGETICKÉ UNIE

ENERGETICKÁ UNIE

- Energetická unie buduje 5 úzce souvisejících a vzájemně se posilujících dimenzí:
 - **bezpečnost, solidarita a důvěra** – diverzifikace evropských zdrojů energie a zajištění energetické bezpečnosti prostřednictvím solidarity a spolupráce mezi zeměmi EU
 - **plně integrovaný vnitřní trh s energií** – umožňující volný tok energie přes EU prostřednictvím odpovídající infrastruktury a bez technických či regulačních překážek
 - **energetická účinnost** – zlepšená energetická účinnost sníží závislost na dovozu energie, sníží emise a podpoří zaměstnanost a růst
 - **opatření v oblasti klimatu, dekarbonizace hospodářství** – EU je odhodlána urychleně ratifikovat Pařížskou dohodu a udržet si vedoucí postavení v oblasti obnovitelné energie
 - **výzkum, inovace a konkurenceschopnost** – podpora průlomů v nízkouhlíkových a čistých energetických technologiích upřednostňováním výzkumu a inovací s cílem podpořit energetickou transformaci a zlepšit konkurenceschopnost

DOSAŽENÉ VÝSLEDKY

A. OBECNÝ POLITICKÝ RÁMEC

SOUČASNÉ CÍLE EU V OBLASTI ENERGETIKY

- Současná evropská energetická politika se zakládá na strategii energetické unie s cílem, která měla domácnostem a podnikům v EU zajistit bezpečné, udržitelné, konkurenceschopné a cenově dostupné dodávky energie. Mezi současné cíle EU v oblasti energetiky do roku 2030 patří:
 - zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 42,5 % konečné spotřeby energie s cílem dosáhnout až 45 %,
 - snížení primární (orientační) a konečné spotřeby energie o 11,7 % ve srovnání s prognózami pro rok 2020,
 - propojit alespoň 15 % elektrorozvodných soustav EU.

STRATEGIE ENERGETICKÉ UNIE

- Strategie energetické unie ([COM/2015/080](#)), zveřejněná dne 25. února 2015, jako klíčová priorita Junckerovy komise (2014–2019) má za cíl vybudovat energetickou unii, která spotřebitelům v EU, včetně domácností a podniků, zajistí udržitelná, konkurenceschopná a cenově dostupná energie.
- Komise od roku 2015 zveřejňuje výroční zprávy, které monitorují provádění a pokrok této klíčové priority, aby zajistila dosažení strategie energetické unie.

STÁVAJÍCÍ EVROPSKÝ REGULAČNÍ RÁMEC PRO ENERGETIKU

- Stávající evropský regulační rámec pro energetiku byl vystavěn na rozsáhlém balíčku „Fit for 55“, který byl původně zaměřen na sladění všech cílů v oblasti klimatu a energetiky. To bylo postupně upravováno plánem REPowerEU, jehož cílem bylo rychle a úplně ukončit závislost na ruských fosilních palivech.

BALÍČEK „FIT FOR 55“

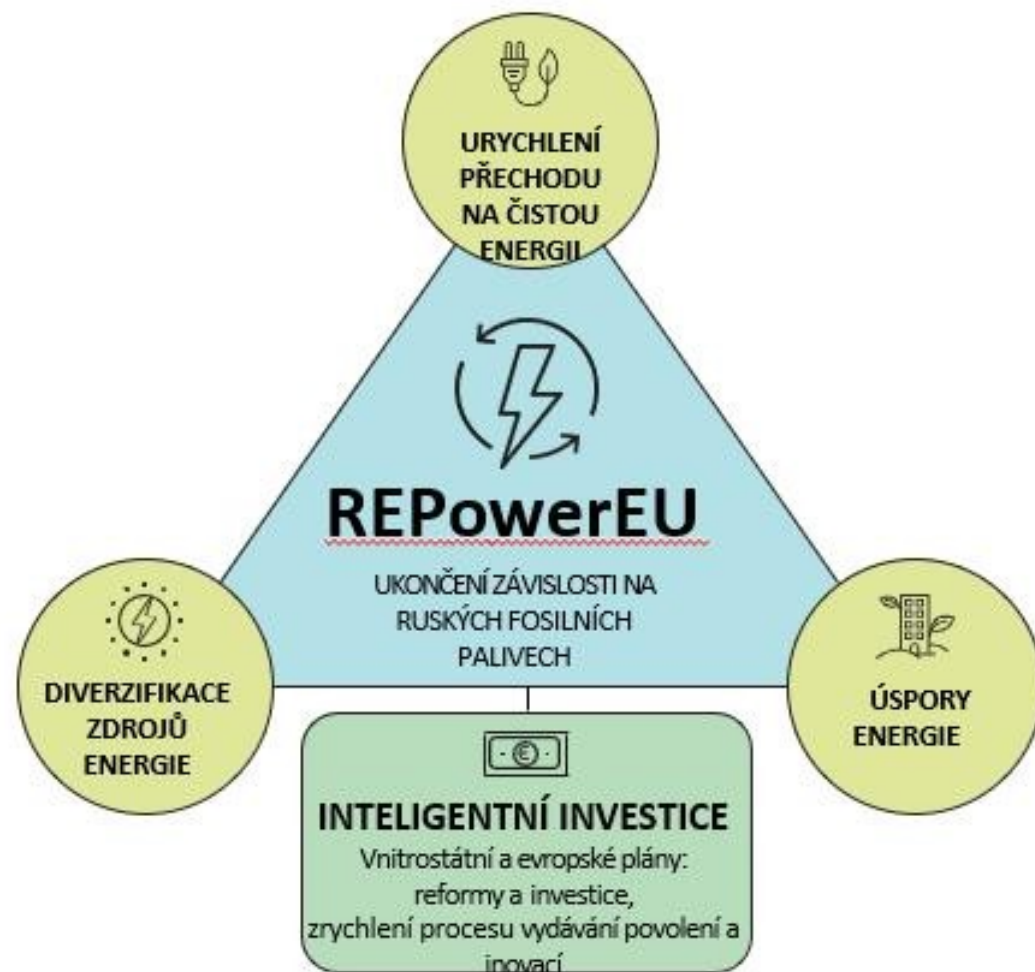
BALÍČEK „FIT FOR 55“ – STRUČNÝ PŘEHLED

- **Balíček „Fit for 55“** sestává ze souboru vzájemně propojených návrhů , které všechny měří ke stejnému cíli, díky němuž je zajištěno spravedlivé, konkurenceschopné a ekologické transformace do roku 2030 a dále. Tam, kde je to možné, se stávající právní předpisy upravují tak, aby byly novější, v případě potřeby se předkládají nové návrhy. Balíček celkově posiluje osm stávajících právních předpisů a představuje pět nových iniciativ v řadě oblastí politiky a hospodářských odvětví: klimatu, energetiky a paliv, dopravy, budov, využívání půdy a lesnictví.
- Legislativní návrhy jsou podloženy analýzou posouzení dopadů, která zohledňuje vnitřní propojenost celého jednoho období. Analýza ukazuje, že přílišné spoléhání se na posílenou regulační politiku vedlo ke zbytečně vysoké ekonomické zátěži, zatímco běžné stanovování cen uhlíku by neodstranilo jiné omezení trhu a netržní překážky. Zvolená kombinace politik proto představuje promyšlenou zvláště mezi stanovením cen, cíli, normami a podpůrnými opatřeními.

PLÁN REPOWEREU

- **Cílem plánu REPowerEU** je rychlé snížení naší závislosti na ruských fosilních palivech uspíšením přechodu na čistou energii a spojení s cílem dosáhnout odolnějšího energetického systému a skutečné energetické unie .
- Výrazně snížit naši závislost na ruských fosilních palivech a urychlit transformaci energetiky můžeme již letos. V návaznosti na balíček návrhů „**Fit for 55**“ a dokončení opatření v oblasti zabezpečení dodávek a ukládání energie tento plán REPowerEU navrhuje další soubor opatření, který má tyto **cíle**:
 - úspory energie,
 - diverzifikaci dodávek,
 - rychlé nahrazení fosilních paliv urychlením přechodu Evropy na čistou energii,
 - inteligentní kombinování investic a reformy.

PLÁN REPOWEREU



STRUKTURA RÁMCE (STRATEGIE, PLÁNY, SMĚRNICE A NAŘÍZENÍ)

- Rámec se skládá z několika ustanovení týkajících se podpory energie z obnovitelných zdrojů ([směrnice \(EU\) 2018/2001](#)), energetické účinnosti ([směrnice \(EU\) 2018/2002](#)), správy a propojení elektroenergetických soustav ([nařízení \(EU\) 2018/1999](#)), uspořádání trhu s elektřinou ([směrnice \(EU\) 2019/944](#) a [nařízení \(EU\) 2019/943](#)), rizikové připravenosti ([nařízení \(EU\) 2019/941](#)), energetické náročnosti budov ([směrnice \(EU\) 2018/844](#)), trhů s dekarbonizovaným zemním plynem a vodíkem ([směrnice 2009/73/ES](#) a [nařízení \(ES\) č. 715/2009](#)), zdanění energie ([směrnice 2003/96/ES](#)), transevropské energetické infrastruktury ([nařízení \(EU\) 2022/869](#)), spolupráce energetických regulačních orgánů ([nařízení \(EU\) 2019/942](#)), baterií ([nařízení \(EU\) 2023/1542](#)), a iniciativ v oblasti letecké a námořní dopravy ([nařízení \(EU\) 2023/2405](#) a [nařízení \(EU\) 2023/1805](#)). Podle současného rámce musí členské země EU vypracovat desetileté integrované [vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu](#) na období od roku 2021 do roku 2030, každé dva roky předkládat zprávu o pokroku a připravit souvislé [dlouhodobé vnitrostátní strategie](#) pro plnění cílů Pařížské dohody.

B. DOKONČENÍ VNITŘNÍHO TRHU S ENERGÍ

ENERGETICKÝ TRH – CENOVÁ KOORDINACE

- **Plně integrovaný a řádně fungující vnitřní trh s energií zajišťuje dostupné ceny energie, vysílá potřebné cenové signály pro investice do zelené energie, zabezpečuje dodávky energie a nabízí nejméně nákladnou cestu ke klimatické neutralitě. Právní předpisy týkající se vnitřního trhu s energií původně vycházely ze zásad přeshraniční spolupráce a spravedlivých maloobchodních trhů. Následující legislativa byla zaměřena na připravenost na rizika, koordinaci, pobídky pro spotřebitele, dekarbonizaci a bezpečnost dodávek energie.**

ROZŠÍŘENÍ ENERGETICKÉHO RÁMCE

- V důsledku změn plánu REPowerEU byl energetický rámec rozšířen tak, aby zahrnoval pravidla pro minimální úrovně naplnění zásobníků plynu ve výši 90 % před zimou ([nařízení \(EU\) 2022/1032](#)), dobrovolné cíle zemí EU týkající se snížení poptávky po plynu ve výši 15 % ([nařízení \(EU\) 2022/1369](#); [období pro dobrovolné snížení poptávky bylo prodlouženo do března 2025](#)), dobrovolnou agregaci poptávky po plynu ([nařízení \(EU\) 2022/2576](#); [Energetická platforma EU](#)), cíle snížení poptávky po elektřině o 10 % a 5 % během špičky a časově omezené mimořádné zásahy s cílem řešit vysoké ceny energie ([nařízení \(EU\) 2022/1854](#)).

C. ENERGETICKÁ ÚČINNOST

ENERGETICKÁ ÚČINNOST

- Základním kamenem politiky EU v oblasti energetické účinnosti je nová směrnice o energetické účinnosti ([směrnice \(EU\) 2023/1791](#)), která jako cíl EU v oblasti energetické účinnosti do roku 2030 stanovila 11,7% snížení primární (orientační) a konečné spotřeby energie v EU ve srovnání s projekcemi z roku 2020. To odpovídá nejvýše 992,5 (orientačním) a 763 (konečným) milionům tun ropného ekvivalentu. Směrnice vychází ze zásady „energetické účinnosti v první řadě“, které ukládá zemím EU povinnost zajistit, aby při rozhodování o plánování, politice a investicích byla zohledňována řešení v oblasti energetické účinnosti.

ROPNÝ EKVIVALENT

- **Barel ropného ekvivalentu (barrel of oil equivalent, BOE)** je jednotka energie, která odpovídá množství energie uvolněné spálením jednoho barelu ropy. Běžně používaným násobkem BOE je kilo barel ropného ekvivalentu (kboe nebo kBOE), což je 1 000 BOE.

D. ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ

ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ

- Základním kamenem politiky EU v oblasti energie z obnovitelných zdrojů je nová směrnice o obnovitelných zdrojích energie, která stanovila, aby podíl energie z obnovitelných zdrojů (solární energie, větrné energie, energie z oceánu a vodní energie, biomasy a biopaliv) na konečné spotřebě energie v EU do roku 2030 činil 42,5 %, přičemž cílem je dosáhnout 45 %. Směrnice podporuje obnovitelné zdroje energie prostřednictvím vnitrostátní podpory a režimů financování EU, neboť trhy s energií samy o sobě nemohou zajistit požadovanou úroveň obnovitelných zdrojů energie v EU.

E. POSÍLENÍ VNĚJŠÍCH VZTAHŮ V OBLASTI ENERGETIKY

POSÍLENÍ VNĚJŠÍCH VZTAHŮ V OBLASTI ENERGETIKY

- V návaznosti na rozhodnutí o postupném ukončení dovozu ruské energie se současná vnější energetická politika EU řídí diverzifikací jejích dodávek energie. V březnu 2022 bylo ve [sdělení REPowerEU](#) navrženo masivní a rychlé snížení spotřeby fosilního plynu v EU nejméně o 155 miliard m³, což odpovídá objemu dovezenému z Ruska v roce 2021. EU spolupracovala v souladu s [plánem REPowerEU](#) s mezinárodními partnery na diverzifikaci dodávek, zabezpečení dovozu LNG a zvýšení nových dodávek plynu z plynovodu. Vytvořila [energetickou platformu EU](#), dobrovolný koordinační mechanismus na podporu společného nákupu plynu a vodíku pro EU a zveřejnila [vnější energetickou strategii EU](#) na podporu Ukrajiny, Moldavska a dalších zemí.

F. ZVYŠOVÁNÍ BEZPEČNOSTI DODÁVEK ENERGIE

ZVYŠOVÁNÍ BEZPEČNOSTI DODÁVEK ENERGIE

- Po ruské invazi na Ukrajinu se hlavní energetickou prioritou EU stala bezpečnost dodávek energie. Současná politika v oblasti energetické bezpečnosti zahrnuje koordinační opatření a pravidla pro předcházení haváriím na zařízeních na moři a narušením dodávek energie a nouzových zásob ropy a zemního plynu a reakci na ně, včetně licencí na průzkum a těžbu.
- Na politiku EU v oblasti transevropské infrastruktury se vztahují nařízení o transevropských sítích (TEN). [Nařízení TEN-E o transevropských energetických sítích](#) přijaté v červnu 2022 stanoví jedenáct prioritních koridorů v různých zeměpisných regionech pro elektrickou energii, příbřežní elektrizační soustavu a vodíkovou infrastrukturu. Definuje projekty společného zájmu EU v zemích EU a projekty společného zájmu mezi EU a zeměmi mimo EU, ukončuje podporu nových projektů v oblasti zemního plynu a ropy a zavádí povinná kritéria udržitelnosti pro všechny projekty. Politiky TEN jsou financovány z Nástroje pro propojení Evropy na období 2021–2027, zřízeného [nařízením \(EU\) 2021/1153](#).

G. VÝZKUMNÉ, VÝVOJOVÉ A DEMONSTRAČNÍ PROJEKTY

VÝZKUMNÉ, VÝVOJOVÉ A DEMONSTRAČNÍ PROJEKTY

- Horizont Evropa je rámcový program, který probíhá od roku 2021 do roku 2027 a hlavní nástroj EU na podporu výzkumu v oblasti energetiky, jehož rozpočet činí 95,5 miliardy EUR (v cenách roku 2018), včetně 5,4 miliardy EUR z programu NextGenerationEU.
- Evropský strategický plán pro energetické technologie označil 10 technologií (k nimž patří baterie, fotovoltaika, větrná energie na moři atd.) a opatření pro výzkum a inovace, které pokrývají celý inovační řetězec zelené energie.

HORIZONT EVROPA

PROGRAMOVÉ CÍLE

- **Obecným cílem programu je zajistit vědecký, technologický, hospodářský a společenský dopad investic Unie do výzkumu a inovací s cílem posílit vědeckou a technologickou základnu Unie a podpořit konkurenceschopnost Unie ve všech členských státech, včetně svého průmyslu, plnit strategické priority Unie a přispívat k realizaci cílů a politik Unie, řešit globální výzvy, včetně cílů udržitelného rozvoje, dodržováním zásad Agendy 2030 a Pařížské dohody a posilovat ERA. Program tak maximalizuje přidanou hodnotu Unie tím, že se zaměří na cíle a činnosti, které nemohou být účinně realizovány členskými státy jednajícími samostatně, ale ve spolupráci.**

KONKRETIZACE PROGRAMOVÝCH CÍLŮ (1)

- **Rozvíjet, podporovat a posouvat vědeckou excelenci, podporovat vytváření a šíření vysoce kvalitních nových základních a aplikovaných znalostí, dovedností, technologií a řešení, podporovat školení a mobilitu výzkumných pracovníků, přitahovat talenty na všech úrovních a přispívat k plné zapojení talentů Unie do akcí podporovaných v rámci programu.**

KONKRETIZACE PROGRAMOVÝCH CÍLŮ (2)

- **Vytvářet znalosti, posilovat dopad výzkumu a inovací při vývoji, podpoře a provádění politik Unie a podporovat přístup k inovativním řešením a jejich zavádění v evropském průmyslu, zejména v malých a středních podnicích, a ve společnosti s cílem řešit globální výzvy, včetně změny klimatu a cílů udržitelného rozvoje.**

KONKRETIZACE PROGRAMOVÝCH CÍLŮ (3)

- **Podporovat všechny formy inovací, usnadňovat technologický rozvoj, demonstrace a přenos znalostí a technologií, posilovat zavádění a využívání inovativních řešení.**

KONKRETIZACE PROGRAMOVÝCH CÍLŮ (4)

- **optimalizovat provádění programu s cílem posílit a zvýšit dopad a přitažlivost EVP, podporovat účast všech členských států na excelenci, včetně zemí s nízkou výkonností v oblasti výzkumu a inovací, v programu a usnadnit spolupráci v oblasti evropského výzkumu a inovací.**

**EVROPSKÝ STRATEGICKÝ
PLÁN PRO ENERGETICKÉ
TECHNOLOGIE
(PLÁN SET)**

PLÁN SET (1)

- Evropský strategický plán pro energetické technologie (**plán SET**) je klíčovým odrazovým můstkem k podpoře přechodu ke klimaticky neutrálnímu energetickému systému prostřednictvím rozvoje nízkouhlíkových technologií rychlým a nákladově konkurenceschopným způsobem.
- Plán SET vznikl v roce 2007 a od vzniku energetické unie v roce 2015 se stal jedním z **hlavních nástrojů·pilíře energetické unie v oblasti výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti.**

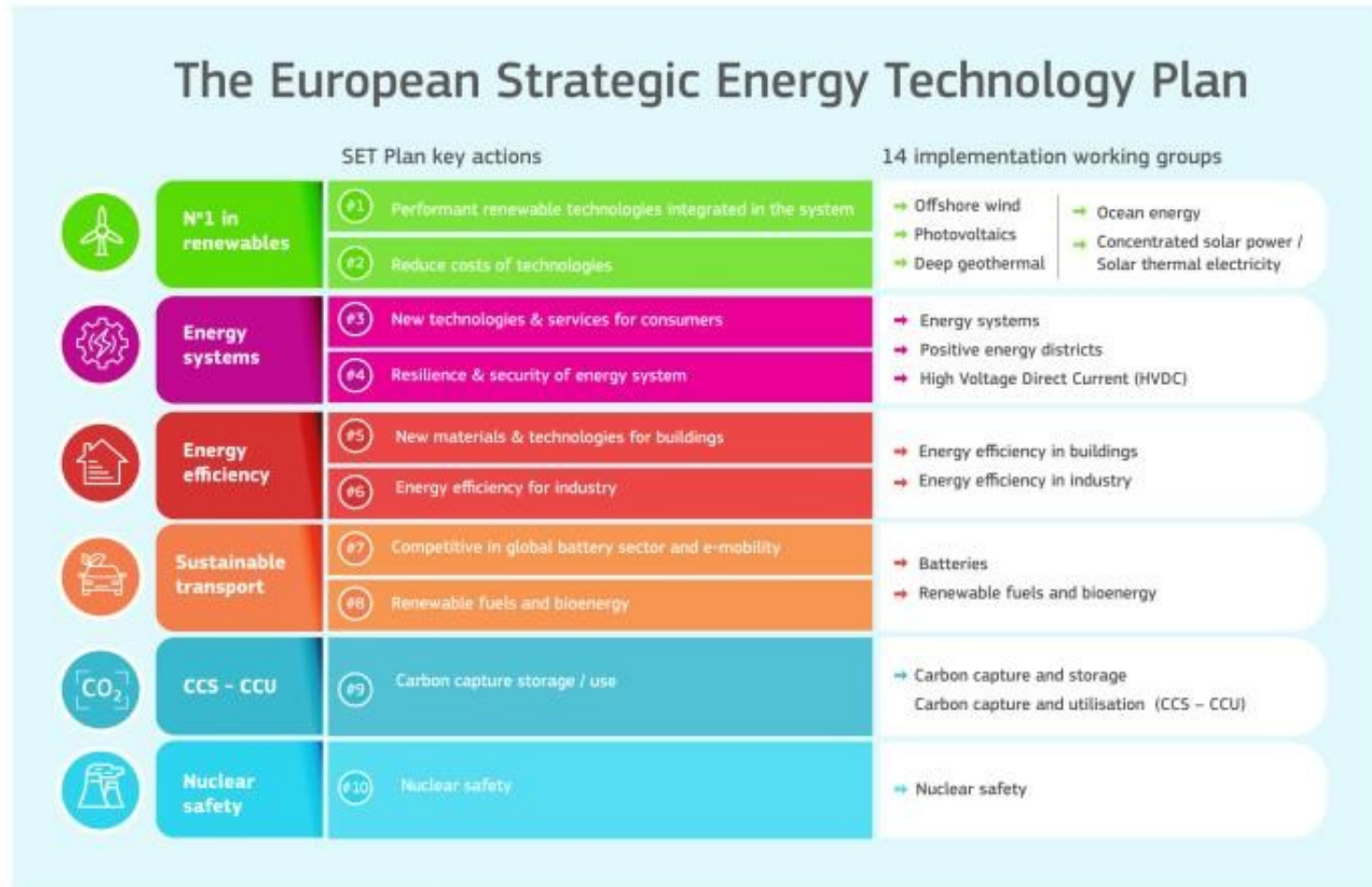
PLÁN SET (1)

- **Zdokonalováním nových technologií a snižováním jejich nákladů prostřednictvím koordinovaného vnitrostátního výzkumného úsilí pomáhá plán SET podporovat spolupráci mezi zeměmi EU, společnostmi a výzkumnými institucemi. Činí tak tím, že pomáhá koordinovat vnitrostátní výzkumné a inovační aktivity v oblasti rozvoje nízkouhlíkové energetiky mezi zeměmi EU a přidruženými zeměmi a rovněž sladuje národní výzkumné a inovační programy se svou agendou.**

STRUKTURA PLÁNU SET

- Aktivita plánu SET jsou seskupeny do **10 akcí pro výzkum a inovace**. Zaměřují se na celý inovační řetězec, od výzkumu po přijetí na trh, a zabývají se jak finančními, tak regulačními rámci:
 - integrace obnovitelných technologií do energetických systémů
 - snížení nákladů na technologie
 - nové technologie a služby pro spotřebitele
 - odolnost a bezpečnost energetických systémů
 - nové materiály a technologie pro stavby
 - energetická účinnost pro průmysl
 - konkurenceschopnost v globálním sektoru baterií a e-mobility
 - obnovitelná paliva a bioenergie
 - zachycování a ukládání uhlíku
 - jaderná bezpečnost
- Tyto akce provádí **14 implementačních pracovních skupin (IWG)**, z nichž každá se zaměřuje na jednu klíčovou technologii.

THE EUROPEAN STRATEGIC ENERGY TECHNOLOGY PLAN



ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU

ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU (1)

- **Parlament vždy zcela jednoznačně podporoval společnou energetickou politiku zaměřenou na otázky dekarbonizace, konkurenceschopnosti, bezpečnosti a udržitelnosti. V souvislosti se současnými i budoucími výzvami vnitřního trhu již mnohokrát vyzýval k soudržnosti, odhodlání, spolupráci a solidaritě mezi zeměmi EU a k politicky závaznému postoji všech členských států.**

ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU (2)

- V posledních usneseních Parlamentu, která se týkala energetiky, byl kladen větší důraz na všechny klimatické a environmentální cíle, na nichž je založena energetická politika EU, a byly v nich vyjádřeny vyšší ambice. V listopadu 2019 Parlament prohlásil, že v Evropě nastala klimatická a environmentální krize. V říjnu 2020 vyzval v řadě pozměňovacích návrhů k návrhu nařízení, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality, k přijetí cíle EU, jímž má být snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů o 60 %, a k postupnému ukončení všech dotací na fosilní paliva nejpozději do roku 2025. V reakci na pandemii COVID-19 znovu potvrdil, že zelené a digitální strategie jsou základními kameny energetické unie EU. V září 2022 podpořil ambicióznější cíle v oblasti energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů.

ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU (3)

- Dne 1. března 2022 Parlament zveřejnil usnesení o ruské agresi vůči Ukrajině, jež odsoudilo nezákonnou, nevyprovokovanou a neodůvodněnou vojenskou invazi Ruska na Ukrajinu. V dubnu 2022 Parlament vyzval k okamžitému úplnému embargu na ruský dovoz ropy, uhlí, jaderného paliva a plynu. V říjnu 2022 vyzval ve svém usnesení o reakci EU na růst cen energií v Evropě země EU, aby se vyhnuly odříznutí dodávek energie a vystěhování zranitelných domácností, a vyjádřil politování nad tím, že Komise předložila řadu svých návrhů v podobě nařízení Rady namísto postupu spolurozhodování. Přijal rovněž několik dalších usnesení o konkrétních aspektech konfliktu: vítá udělení statusu kandidátské země EU Ukrajině a Moldavsku a nabídku evropské perspektivy Gruzii; podporuje ochranu dětí a mladých lidí, kteří utíkají před válkou na Ukrajině, ze strany EU a zdůrazňuje dopad války na ženy.

ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU (4)

- **Parlament podporuje diverzifikaci zdrojů energie a zásobovacích tras. Zdůraznil význam propojování distribučních soustav zemního plynu a elektřiny přes střední a jihovýchodní Evropu podél severojižní osy pro vytváření většího počtu propojení, diverzifikaci terminálů LNG a budování plynovodů. Parlament vyzdvihl význam výzkumu pro zajišťování udržitelných dodávek energie a zdůraznil, že je třeba vyvíjet společné úsilí v oblasti nových energetických technologií a že jsou nezbytné další veřejné a soukromé zdroje financování.**

ENERGETICKÁ LEGISLATIVA

ENERGETICKÝ ZÁKON

- **Energetický zákon**, plným názvem zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), je základním právním předpisem, který upravuje energetické odvětví v České republice. Zákon nabyl účinnosti dne 1. ledna 2001 a nahradil původní zákon č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci. Do tohoto zákona jsou implementovány jednotlivé právní předpisy Evropské unie, které se dotýkají energetických odvětví. V minulosti to byly například energetické liberalizační balíčky.
- Novelizací z roku 2016 dává energetický zákon odběratelům možnost odstoupit od smlouvy s dodavatelem energií uzavřené mimo prostory obvyklé k podnikání nebo na dálku až 15 dní po zahájení 1. dodávky energií.

PŘEDMĚT ÚPRAVY (1)

- **Jedná se o obecný zákon upravující základní podmínky podnikání a výkon státní správy v energetických odvětvích, mezi které je dle zákona řazena elektroenergetika, plynárenství a teplárenství. Zákon je možné rozdělit na dvě hlavní části a to na část obecnou a na část zvláštní.**

PŘEDMĚT ÚPRAVY (2)

- **Obecná část**

- Hlavní bodem obecné části úpravy je úprava podnikání v energetických odvětvích. Zákon definuje a vyjmenovává, co je podnikáním v energetických odvětvích, a že pro podnikání je nutná licence podle energetického zákona. Mimo to je v obecné části zakotvena působnost Energetického regulačního úřadu a Operátora trhu (v ČR společnost OTE a.s.).

- **Zvláštní část**

- Zvláštní část se věnuje jednotlivým odvětvím energetiky. Základním účelem každé z částí je určit účastníky trhu v daném odvětví a přiřadit jim jednotlivá práva a povinnosti. Dále jsou zde upravena jednotlivá specifika odvětví, jako jsou elektrická přípojka, plynovodní nebo tepelná. Zvláště jsou také upraveny smlouvy v daných odvětvích a případná ochranná pásma pro jednotlivá energetická zařízení.

ELEKTROENERGETIKA

- **Základními účastníky trhu s elektřinou jsou dle energetického zákona tyto subjekty:**
 - **výrobci elektřiny,**
 - **provozovatel přenosové soustavy,**
 - **provozovatelé distribučních soustav,**
 - **operátor trhu,**
 - **obchodníci s elektřinou,**
 - **zákazníci.**

PLYNÁRENSTVÍ

- **Účastníci trhu s plynem jsou obdobní, jako v sekci elektroenergetika. Navíc přibývá provozovatel zásobníku plynu. Účastníci jsou taxativně vyjmenováni tito:**
 - **výrobci plynu,**
 - **provozovatel přepravní soustavy,**
 - **provozovatelé distribučních soustav,**
 - **provozovatelé zásobníků plynu,**
 - **obchodníci s plynem,**
 - **zákazníci,**
 - **operátor trhu.**

TEPLÁRENSTVÍ

- **Sekce plynárenství, na rozdíl od předešlých dvou oblastí, nejmenuje přesný seznam účastníků trhu s teplem. Přesto se jednotliví účastníci z textu zákona dají vysledovat. Zákon jmenuje zejména tyto účastníky:**
 - **držitel licence na výrobu tepla,**
 - **držitel licence na rozvod tepla,**
 - **odběratel tepla.**

STRATEGICKÉ DOKUMENTY

STÁTNÍ ENERGETICKÁ KONCEPCE

- **Státní energetická koncepce (SEK)** je strategickým dokumentem vyjadřujícím cíle státu v nakládání s energií, v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje, zajištěním bezpečnosti dodávek energie, konkurenceschopnosti hospodářství a sociální přijatelnosti pro obyvatelstvo. Je zastřešujícím dokumentem pro českou energetiku s jasně artikulovanými prioritami a strategickými záměry státu v tomto sektoru a má poskytovat investorům, občanům a státní správě stabilitu v dlouhodobém měřítku. SEK je přijímán na období 25 let a v roce 2022 se očekává jeho aktualizace.

STÁTNÍ ENERGETICKÁ KONCEPCE – VÝČET PRIORIT

- SEK 2015 identifikuje pět strategických priorit, které mají přispět k plnění vrcholových cílů a mezi kterými figuruje i zvyšování energetické účinnosti. **Celkový výčet priorit:**
 1. vyvážený mix primárních energetických zdrojů i zdrojů výroby elektřiny založený na jejich širokém portfoliu, efektivním využití všech dostupných tuzemských energetických zdrojů, udržení přebytkové výkonové bilance ES s dostatkem rezerv a udržování dostupných strategických rezerv tuzemských forem energie;
 2. zvyšování energetické účinnosti národního hospodářství;
 3. rozvoj síťové infrastruktury ČR v kontextu zemí střední Evropy, posílení mezinárodní spolupráce a integrace trhů s elektřinou a plynem v regionu včetně podpory vytváření účinné a akceschopné společné energetické politiky EU;
 4. podpora výzkumu, vývoje a inovací zajišťující konkurenceschopnost české energetiky a podpora školství, s cílem nutnosti generační obměny a zlepšení kvality technické inteligence v oblasti energetiky;
 5. zvýšení energetické bezpečnosti a odolnosti ČR a posílení schopnosti zajistit nezbytné dodávky energií v případech kumulace poruch, vícenásobných útoků proti kritické infrastruktuře a v případech déle trvajících krizí v zásobování palivy.

VNITROSTÁTNÍ PLÁN ČESKÉ REPUBLIKY V OBLASTI ENERGETIKY A KLIMATU

- Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu (VPEK) sestává z výčtu cílů a politik pěti dimenzí energetické unie na období 2021-2030 s výhledem do roku 2050, takové politiky jsou snižování emisí uhlíku, energetická účinnost, energetická bezpečnost, vnitřní trh s energií a výzkum, inovace a konkurenceschopnost.
- VPEK tedy v rámci rozměru energetické účinnosti obsahuje popis cílů a závazků do roku 2030, které je ČR povinována splnit a dále opatření a politiky, které

DLOUHODOBÁ STRATEGIE RENOVACÍ BUDOV

- **Dlouhodobá strategie renovací budov** obsahuje zhodnocení fondu budov v ČR v rezidentním a nerezidentním sektoru, metodiku stanovení úspory energie pro modelování scénářů renovace budov, scénáře možného vývoje renovace fondu budov s orientačními milníky pro roky 2030, 2040 a 2050, volbu scénáře vývoje renovace budov naplňovaného Českou republikou v následujícím období, zhodnocení bariér v rezidentním, soukromém i veřejném sektoru a strategii ČR na podporu realizace optimálního scénáře.

ZPRÁVA O POKROKU V OBLASTI PLNĚNÍ VNITROSTÁTNÍCH CÍLŮ ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI V ČR

- **Směrnice o energetické účinnosti ukládala členským státům každoročně vypracovat zprávu o pokroku dosaženém při plnění cílů a závazků energetické účinnosti. Zpráva tak každoročně poskytuje základní statistické údaje, sledování pokroku a průběžný nástin plnění cílů a závazků uložených směrnicí o energetické účinnosti do roku 2020.**